

10. 7. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rady zaměstnanců a zástupce pro BOZP

Harmonizační novela zákona č. [65/1965](#) Sb., zákoník práce ve svých ustanoveních přinesla zaměstnancům možnost zvolit si dva zcela nové orgány, které mají především zajišťovat komunikaci mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem, a to u toho zaměstnavatele, kde nepůsobí odborová organizace.

Harmonizační novela zákona č. [65/1965](#) Sb., zákoník práce ve svých ustanoveních přinesla zaměstnancům možnost zvolit si dva zcela nové orgány, které mají především zajišťovat komunikaci mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem, a to u toho zaměstnavatele, kde nepůsobí odborová organizace. Těmito orgány jsou rada zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Rada zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci by tak měly přispět k tomu, aby potřebná a žádoucí úroveň komunikace a informovanosti mezi zaměstnavatelem a jeho zaměstnanci byla zajištěna i v případě, že u daného zaměstnavatele nepůsobí odborová organizace jako organizace vytvořená k prosazování a ochraně práv a zájmů svých členů.

Podle dikce ustanovení § 24 zákoníku práce si mohou zaměstnanci zaměstnavatele, u něhož nepůsobí odborová organizace, k zajištění práva na informace a projednání zvolit radu zaměstnanců, popřípadě zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Ze znění diskutovaného ustanovení jasně vyplývá, že možnost zvolit si tyto dva orgány je pouze u zaměstnavatele, kde nepůsobí odbory. Tam, kde odbory působí, není možnost zvolit si tyto orgány dána. U zaměstnavatele, u kterého působí rada zaměstnanců, popřípadě zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vznikem odborové organizace tyto orgány zaniknou, respektive zaniknou okamžikem, kdy odborová organizace zaměstnavateli prokáže, že vznikla a že u něho působí. Zákonodárce vychází pravděpodobně z toho, že pokud u zaměstnavatele odborová organizace působí, je právo na informace a projednání zajištěno a zřízení rady zaměstnanců, popřípadě zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci by bylo neúčelné a nelogické.

Zákoník práce stanoví podmínky, které musí být splněny, aby bylo možno zvolit si radu zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Je zřejmé, že rada zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci mohou působit vedle sebe. Radu zaměstnanců lze zvolit u zaměstnavatele, který zaměstnává více než 25 zaměstnanců v pracovním poměru. Rada zaměstnanců může mít nejméně tři a maximálně 15 členů, přičemž tento počet musí být vždy lichý.

Zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je možno zvolit u zaměstnavatele, který zaměstnává více než deset zaměstnanců v pracovním poměru. Celkový počet těchto zástupců je závislý na celkovém počtu zaměstnanců zaměstnavatele a na rizikovitosti vykonávaných prací. Zákoník práce však stanoví omezení, že u zaměstnavatele lze ustavit nejvýše jednoho zástupce na deset zaměstnanců.

Zákoník práce podrobně upravuje způsob volby rady zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tyto volby vyhlašuje zaměstnavatel na základě písemného návrhu podepsaného nejméně jednou třetinou zaměstnanců zaměstnavatele v pracovním poměru, a to ve lhůtě do tří měsíců ode dne doručení návrhu.

Zaměstnavatel je povinen informovat radu zaměstnanců o ekonomické a finanční situaci zaměstnavatele, o důsledcích jeho činnosti na životní prostředí a jeho ekologických opatřeních, dále o převodu zaměstnavatele, o právním postavení zaměstnavatele a jeho změnách, vnitřním uspořádání a osobě oprávněné jednat za zaměstnavatele v pracovněprávních vztazích a o uskutečněných změnách v předmětu činnosti zaměstnavatele, o pravděpodobném vývoji zaměstnanosti u zaměstnavatele, zamýšlených strukturálních změnách, racionalizačních a organizačních opatřeních a opatřeních v souvislosti s hromadným propuštěním. Informační povinnost se vztahuje též na informace o stavu a struktuře zaměstnanců, základní otázky pracovních podmínek a jejich změnách.

Projednáací povinnost zaměstnavatele ve vztahu k radě zaměstnanců obsahuje povinnost projednat převod zaměstnavatele a opatření v souvislosti s hromadným propuštěním.

Zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci informuje zaměstnavatel o bezpečnosti a ochraně zdraví při v rozsahu stanoveném zákoníkem práce a ve stanoveném rozsahu s ním otázky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci projednává.

Je nutné poznamenat, že zřízení rady zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je výhodné zejména pro zaměstnavatele, u kterého nepůsobí odbory, protože pak nemusí plnit povinnosti vyplývající z práva na informace a projednání jednotlivě vůči každému zaměstnanci. Zaměstnanci zřejmě dají přednost zastupování svých zájmů odbory, a to zejména vzhledem k širšímu rozsahu práv, která jsou odborovým organizacím zákoníkem práce přiznána.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)